جزوه تست ادبیات
مبحث: قرابت(۲)
تهیه و تنظیم : گروه آموزشی مکعب

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup

تست زیر از ادبیات غنایی (عاشقانه) برگرفته شده است.
با کمک آموخته های قبلی آن را حل می کنیم:

کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

۱)سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق
۲)محرم این هوش جز بی هوش نیست / مرزبان را مشتری جز گوش نیست
۳)مدعی خواست که آید به تماشاگه راز / دست غیب آمد و بر سینه نامحرم زد
۴)پندم مده ای دوست که دیوانهٔ سرمست /هرگز به سخن عاقل و هشیار نباشد

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup

حل گزینه به گزینه تست :

۱)سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق

مقصود شاعر از این بیت ، یافتن کسی است که با درد دوری از معشوق و تحمل این فاصله آشنا باشد و از درک آن عاجز نباشد تا بتواند از این اشتیاق و دوری برای او صحبت و به نوعی شکایت کند.
در نتیجه مفهوم این بیت در تساوی است با مبحث ادبیات غنایی ، هنگامی که بیان کردیم « درد عشق را فقط عاشقان می فهمند.»

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup

حل گزینه به گزینه تست :

۲)محرم این هوش جز بی هوش نیست / مرزبان را مشتری جز گوش نیست

در گزینه دوم نیز از محرمی سخن گفته شده است که به آن بی هوشی یا همان سرمستی عاشق نسبت داده شده است و همانطور که میبینید در مصراع دوم برای مصراع اول مثالی از همان نوع بیان کرده است . پس این بیت نیز مربوط به مبحث ادبیات غنایی قرار می گیرد و نشان دهنده ی مفهوم ذکر در گزینه ۱ است.

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup

حل گزینه به گزینه تست :

۳) مدعی خواست که آید به تماشاگه راز / دست غیب آمد و بر سینه نامحرم زد

مدعی مجاز از انسانی است که می خواهد خود را جز تماشا کنندگان اسرار قرار دهد، اما از آنجایی محرم اسرار نیست ، دست غیب او را از این کار باز می دارد.
این بیت نیز مفهوم « درد عاشقی را فقط عاشقان می فهمند.» را بازگو می کند

نکته : برای تست زدن می توان با توجه به کلمات مشابه در گزینه ها نیز پاسخ تست را بدست آورید. مثلا در هر دو گزینه قبل ، از کلمه محرم و نامحرم استفاده شده است ، پس می توان به شباهت معنایی این دو بیت با هم پی برد اما توجا کنید که همیشه به این صورت نیست و باید به معنی کلی بیت نیز توجه داشته باشید.

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup

نکته : برای افزایش سرعت تست زدن می توان با توجه به کلمات مشابه در گزینه ها نیز پاسخ تست را بدست آورید. مثلا در هر دو گزینه قبل ، از کلمه محرم و نامحرم استفاده شده است ، پس می توان به شباهت معنایی این دو بیت با هم پی برد اما توجه کنید که همیشه به این صورت نیست و باید به معنی کلی بیت نیز توجه داشته باشید.

در نتیجه بهترین روش این است که ابتدا بیت هایی را بررسی کنید که کلمات یکسانی دارند.

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup

حل گزینه به گزینه تست :

۴)پندم مده ای دوست که دیوانهٔ سرمست /هرگز به سخن عاقل و هشیار نباشد

در بیت گزینه ۴ ، اولین کلمه ای که به چشم می خورد، کلمه پند است. از آنجایی که این کلمه بیشتر در حوزه ادبیات تعلیمی به کار می رود، می شود این بیت را به عنوان مثالی برای ادبیات تعلیمی استفاده نمود اما توجا داشته باشید که حتما حتما بیت را معنی کنید تا صددرصد مطمئن شوید.
معنی این بیت نشان دهنده ، پند و اندرز نپذیری انسان نادان است(البته از دیوانه سرمست می توان به انسان عاشق نیز معنی کرد.)

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup

تست های بیشتر از این مبحث

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup

بیت کدام گزینه با بیت زیر ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

«حدیث عشق جانان گفتنی نیست / وگر گویی کسی همدرد باید»

۱)گر مدعیان نقش ببینند پری را / دانند که دیوانه چرا جامه دریده است
۲) باز بانگی از نیستان می رسد / غم به داغم پرستان می رسد
۳)منم همچون پیاده تو سواری / از رنج پایم آگاهی نداری
۴)ثنا و مدح صدری چون توان گفت /که مدح او خداوندِ جهان گفت

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup

بیت کدام گزینه با بیت زیر ارتباط معنایی دارد؟
«تا نگردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش»

۱)زان گه بر آن صورت خوبم نظر افتاد / از صورت بی‌طاقتیم پرده برافتاد
۲)آنچه بر من می رود در بندت ای آرام جان / با کسی گویم که در بندی گرفتار است
۳)هر که را اسرار حق آموختند / مهر کردند و دهانش دوختند
۴)بنگرد چشمی که شد صاحب‌نظر / یک حقیقت جلوه‌ساز اندر صور

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup

مفهوم همهٔ ابیات، به جز بیت ..... با بیت زیر تناسب دارد.
«در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام»

۱)حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر / به سر نکوفته باشد در سرایی را
۲)آسمان کی می تواند کرد کار عاشقی را / بر نمی آید ز دست شیشه گر آهنگری
۳)هم عارفان عاشق دانند حال مسکین / گر عارفی بنالد یا عاشقی بزارد
۴)شب فراق که داند که تا سحر چند است / مگر کسی که به زندان عشق در بند است

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup

عبارت زیر با همهٔ ابیات قرابت مفهومی دارد؛ به‌جز ..... .
« همیشه صداهایی در طبیعت و راز هایی در آسمان است که همه کس نه توانند آن را بخوانند و نه آن را بشنونند.

۱)عشق در هر دلی فرو ناید / زان که هر سینه محرم رازی است
۲)چه کنم با که توان گفت که دوست / در کنار من و من مهجورم
۳)اسرار خرابات به جز مست نداند / هشیار چه داند که در این کوچه چه راز است
۴)حال شب های مرا همچو منی داند و بس/ تو چه دانی که شب سوختگان چون گذرد

@konkoorname cubeeducationalgroup cubeeducationalgroup